

Sportjournalist en uitgever Matty Verkamman beschikt in het beeldarchief van Kick Uitgevers over circa 750.000 dia's, negatieven en foto's van voetballers en wedstrijden. Voor *Sporting Voetbal* kiest hij steeds een beeld uit zijn collectie, met het verhaal daarachter. Ditmaal de foto van de 19-jarige Johan Cruijff na zijn interlanddebuut bij Nederland-Hongarije in 1966.

De vergissing van Johan Cruijff

Op 7 september 1966 mogen mijn oudere broer en ik van onze moeder kaartjes kopen voor Nederland - Hongarije. We staan in de 'orkestbak' aan de lange zijde van de Maastribune. We staan er al vroeg, want veel liefhebbers willen zo laag mogelijk staan. Helemaal onderaan kijk je door de mazen van het hek naar de spelers ter hoogte van hun knieën. Je hoort ze roepen op een afstand van een paar meter. Belangrijker nog is dat je op die geringe afstand ziet hoe snel het spel en de bewegingen van de spelers zijn. We boffen, want vlak voor onze neus vertoont linksbuiten Piet Keizer zijn kunsten. Wat een geweldenaar is hij. Extra bijzonder is dat debutant Johan Cruijff de gewoonte heeft vanuit het centrum in de aanval steeds uit te wijken naar links, waardoor we hem close zien. Keizer en Cruijff voelen elkaar geweldig goed aan en lopen elkaar niet in de weg. Niet bij Ajax en niet bij Oranje. Mijn broer is zeventien jaar en een talentvolle spits bij een Rotterdamse derdeklasser. Ik ben net vijftien en moet het meer van inzet dan van inzicht hebben. Maar op deze avond in de Kuip hebben we iets gemeen met elkaar. We zien Johan Cruijff voor het eerst van dichtbij en we kunnen onze ogen niet geloven. Bij de zoveelste onnavolgbare actie van de flinterdunne nieuweling zegt mijn broer, met een hoorbare ontroering in zijn stem: 'Dit heb ik nog nooit gezien, dit heb ik echt nog nooit gezien.'

Het wordt bij ons thuis een gevleugeld woord.

Mijn broer is voor Feyenoord. Zelf heb ik wat meer gevoel voor Sparta. Gelukkig is het nog zo dat we allebei eigenlijk meer voetbalbewonderaars zijn dan voetbalsupporters. Voor mijn broer betekent het dat hij regelmatig een treinretourtje Rotterdam-Amsterdam koopt om alleen maar naar Johan Cruijff bij Ajax te gaan kijken. Het treft dat Oom Jaap en Tante Heintje - ze zijn schatten - in Amsterdam-Oost wonen. In de Majubastraat. Daar is altijd slaapplek. Laat in de Majubastraat nu ook Piet Keizer wonen! Hij loopt wel eens langs het huis van Oom Jaap en Tante Heintje. Gewoon in een regenjas of in een trui. Hij ziet de bewondering van een kind, glimlacht, knikt en zegt 'hoi'. Meer niet, maar ook van een woordje van drie

letters van Piet Keizer kan een voetbal bewonderende schooljongen al een dagje gelukkig worden! Vele jaren later interview ik Johan Cruijff in het stadion van Barcelona. Hij neemt er ruimschoots de tijd voor, al moet ik wel goed luisteren wat hij op voetbalgebied precies zegt en bedoelt. Je moet als interviewer erg je best doen om het tempo van Johan te volgen, ook het tempo van zijn woorden. Voor deze afspraak heb ik als cadeautje op groot formaat de foto laten afdrukken die tot mijn absolute favorieten behoort: Cruijff die na het gelijkspel (2-2) tegen de Hongaren met zijn ogen dicht het veld in De Kuip verlaat, nagestaard door de Noorse scheidsrechter Birger Nilsen. De foto heeft een grove korrel en is gemaakt door Piet van der Klooster, een der besten in zijn vak. Later heeft de vermaarde oorlogscolorist Jakob Lagerweij deze foto handmatig van kleur voorzien. Dat geeft het beeld nog meer gevoel en ontroering. Het is een foto waar ik zo maar een uur naar kan kijken, een plaat met een ontroerende schoonheid.

Johan vond het een mooi cadeau. 'Krijgt een mooi plekje.' Maar: 'Niet zo'n fijn moment natuurlijk.'

Waarom niet Johan?

'Ik ben daar net door die Glöckner uit Oost-Duitsland uit het veld gestuurd.'

Johan, je hebt in veel dingen gelijk, maar je wordt hier echt niet uit het veld gestuurd.

'Ik zal toch wel weten wanneer ik uit het veld ben gestuurd?'

Dat weet je blijkbaar niet.

'O nee?'

Johan, kijk eens goed naar die foto. Is het een avondwedstrijd of een middagwedstrijd?

Ik zie even zijn ogen heen en weer schieten. Hij lijkt het nu te weten: Rudi Glöckner stuurde hem op 6 november 1966 's middags om 16.03 uur in het Olympisch Stadion uit het veld. Het gebeurde in zijn tweede interland.

Ik schiet onbedaarlijk in de lach bij zijn laatste woord over deze kwestie. Gelijk hebben hoeft voor hem niet altijd voor het volle pond gelijk geven te betekenen. In heerlijk Amsterdams: 'Oké. Dan zal jij het wel beter weten!' ●